

land of Amerika zit. Waarschijnlijk wordt op deze boerderij niet meer dan 10 tot 15 procent van het land gebruikt. De rest ligt braak. In een dergelijke omstandigheid is het niet moeilijk om de mensen ervan te overtuigen dat dit onrechtvaardig is en dat we daarvan af moeten.

Maar ja, er zit ook een ideologische kant aan de zaak. Wat is nu precies het probleem in Zimbabwe? Op het eerste gezicht lijkt het alleen maar racisme te zijn, enkele blanken willen de beste dingen voor zichzelf houden. Maar zo eenvoudig is het niet. Rhodesië is gekolonialiseerd door de inzet van waarschijnlijk de meest geslaagde en meest drastische commerciële Engelse maatschappij, de British South-Africa Company. Het was bedoeld als een gebied om uit te buiten met gebruikmaking van zowel de natuurlijke als de menselijke hulpbronnen. En dat alles om de aandeelhouders in Engeland zoveel mogelijk winst op te leveren. Kortom Rhodesië is het gevolg van het imperialistische en kapitalistische systeem. Als je Rhodesië wilt bevrijden zul je dus het hele systeem moeten aanvallen.

Bos: Wat voor soort hulp kunnen de westerse landen aan de ZANU geven?

Chitepo: Ik zal eerlijk zijn. Onze grootste nood is dat wij moeten vechten en winnen. Ik zal daar geen doekjes om winden want dat zijn we echt van plan. En ik weet zeker dat het ons zal lukken, want meer dan ooit is Smith nu in de verdediging. Zaken die we hiervoor nodig hebben zijn geweren en andere wapens die ons moeten helpen dit doel te bereiken.

Maar je weet dat niet iedereen in de wereld het daarmee eens is. Er is ook een aantal mensen dat zegt dat wij een gerechtvaardigde oorlog voeren maar er niet aan deel wil nemen. Dat is een standpunt dat we begrijpen. Wat we van deze mensen verwachten is dat ze ons op het humanitaire vlak steunen. Als je de gevolgen van deze legitieme oorlog bekijkt, zie je dat velen van ons gevangen zijn genomen. Hun vrouwen en kinderen moeten onderhouden worden. Anderen zijn gestorven en voor hen geldt hetzelfde. Wij hebben de verplichting. Als je de rechtvaardigheid van deze strijd erkent en dat is zelfs gedaan door de algemene vergadering van de Verenigde Naties. Alleen Amerika, Engeland en Frankrijk waren tegen. Zelfs de Wereldraad van Kerken zoekt naar mogelijkheden om deze humanitaire hulp op gang te brengen aan deze slachtoffers van het racisme.

Het scala van hulpbronnen is erg groot. We hebben voedsel nodig, medicijnen, tenten, zeg maar van een geweer tot een snee brood. Om sympatisanten de gelegenheid te geven alleen aan humanitaire hulp te doen hebben we een fonds in het leven geroepen: het Zimbabwe African Welfare Trust Fund. Uit dit fonds worden alle slachtoffers van onze

strijd zoveel mogelijk onderhouden.

Ook houden we op het platteland cursussen over landbouwmethoden, want we willen onszelf zoveel mogelijk zelfstandig maken voor wat betreft het voedsel e.d. We proberen nu al van de mensen zo goed mogelijk burgers te maken.

Bos: Ik heb gehoord dat ZANU een verzoek heeft gericht aan de Nederlandse regering om geldelijke steun. Is daar al een antwoord op gegeven?

Chitepo: De vraag is nog maar kort geleden verstuurd, dus daar kan ik nog geen antwoord op geven. Ik heb echter geen redenen om aan te nemen dat het zal worden afgewezen.

Bos: In september komt u naar Nederland? Wat komt u daar doen?

Chitepo: Ik ben uitgenodigd door de Anti-Apartheidsbeweging om twee lezingen te houden. Ik hoop dat ik genoeg tijd heb om de studenten en anderen te interesseren voor wat hier in Zimbabwe gebeurt.

Bos: U heeft het straks gehad over die 75.000 km². Zou u die gebieden bevrijd willen noemen?

Chitepo: Dat is een woord dat wij niet gebruiken. Wij spreken over deze gebieden als operationeel. Die gebieden zijn namelijk nog niet bevrijd. Vanuit ons gezichtspunt is een gebied pas bevrijd als er niemand in kan komen zonder dat je het wilt. En op dit moment komt het Smith-regime er nog steeds, maar het komt door de lucht, met helikopters en bommenwerpers. Hij durft ook niet meer over de weg te komen omdat hij niet weet waar de mijnen liggen.

Wij hebben in dit gebied ongeveer dezelfde functie als dat andere bevrijdingsbewegingen in de rest van Afrika hebben. Onlangs brak er daar cholera uit. ZANU heeft ervoor gezorgd dat er vaccin kwam, niet Smith. Of hij durfde niet of hij wilde niet omdat hij op deze manier een hoop gorilla's - zoals hij ons noemt - kwijt kon raken.

Bos: Heeft u enig idee waar de wapens van Ian Smith vandaan komen?

Chitepo: Zonder enige twijfel zijn het westerse wapens. Het is niet duidelijk uit welk land ze komen, maar ze worden waarschijnlijk in licentie door Zuid-Afrika vervaardigd. Het zijn wapens die oorspronkelijk uit Frankrijk en Engeland komen en ik zou niet verbaasd zijn als ze ook uit Nederland kwamen. Smith probeert wel steeds de kracht van zijn leger op te voeren. Hij wilde zelfs een tweede bataljon afrikaanse soldaten bij elkaar brengen. Maar dat zijn alleen maar dromen, net zo goed als hij elk jaar weer aankondigt dat er een miljoen blanken naar Rhodesië zullen emigreren.

Bos: Is het de bedoeling dat alle blanken er uitgegooid zullen worden als de afrikanen de macht overgenomen hebben? Ik heb gehoord over een lijst van 180 blanken die mogen blijven.

Chitepo: Daar weet ik niets van. Misschien heeft een andere groepering een dergelijke lijst gemaakt. Wij hebben tot doel een meerderheidsregering in Zimbabwe te vormen. Omdat er 6 miljoen zwarten en maar een kwart miljoen blanken zijn, betekent dat wel een zwarte regering, zonder enige twijfel. Maar de mensen die onder deze meerderheidsregering willen leven, of ze nu blank of zwart zijn, mogen blijven. Het is een onrechtvaardige zaak dat 220.000 blanken 50 zetels in het parlement hebben en dat die 6 miljoen zwarten er maar 22 hebben. Dat is pure onderdrukking. Ik zie geen enkele reden voor de blanke om weg te gaan als hij ons democratisch principe wil accepteren. Maar er zullen geen privileges meer voor hen gelden. Als ze dat niet willen, kunnen ze gaan.

Bos: Op dit moment kun je in Zambia zien dat de blanke top nu is vervangen door een zwarte top die dezelfde privileges heeft. Zit die kans er voor Zimbabwe ook niet in?

Chitepo: Hoe de situatie in Zambia is, kan ik niet beoordelen. Natuurlijk bestaat er de kans dat dat ook in Zimbabwe gebeurt. Van het begin hebben wij daarom geprobeerd de bevolking politiek bewust te maken zodat ze in de toekomst überhaupt geen uitbuiting meer zullen dulden, of dat nu door blanken of door zwarten gedaan wordt. Bovendien hebben onze mensen daar te hard voor gevochten om dat te accepteren.

Bos: Van welke kant krijgt ZANU hoofdzakelijk hulp?

Chitepo: We krijgen hulp uit vrijwel de hele wereld. Van Europa gaat de hulp meestal uit van organisaties, dus niet van de regeringen, met uitzondering van Zweden. De meeste hulp die we krijgen, komt uit de socialistische landen. En dat begrijp ik niet helemaal. De regeringen van de westerse landen hoeven zich er toch niet voor te schamen dat ze onze strijd steunen?

Bos: Hoe is de samenwerking met bevrijdingsbewegingen in andere landen?

Chitepo: Met de meeste werken we erg nauw samen, vooral in Mozambique.

Bos: Heeft u er enig idee van hoe lang de strijd nog kan duren?

Chitepo: Dat is een vraag die men mij altijd stelt, en mijn antwoord is altijd hetzelfde: ik ben geen profeet.